

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3074/2015. (IV. 23.) AB VÉGZÉSE**alkotmányjogi panasz visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.20.502/2014/7. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó házaspár az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján terjesztett elő alkotmányjogi panaszt, kérve a Kúria Pfv.IV.20.502/2014/7. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését, továbbá azt, hogy – amennyiben az Abtv. 53. § (4) bekezdése szerinti, a végrehajtás felfüggesztésére irányuló indítványozói kérelemnek az elsőfokú bíróság nem tesz eleget –, az Alkotmánybíróság az Abtv. 61. § (1) bekezdése alapján hívja fel az elsőfokú bíróságot a jogerős végzés és a felülvizsgálati eljárásban hozott végzés végrehajtásának felfüggesztésére.
- [2] A Kúria támadott végzése szerint az indítványozók (a felperesek) kártérítés megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Álláspontjuk szerint ugyanis a Ráckevei Városi Bíróság előtt 8.P.20.204/2006. számon folyamatban volt végrehajtási igényperben a jogi képviselőtük ellátó alperes tévesen hivatkozott arra, hogy az indítványozók tulajdonjoguk alapján tartanak igényt egyes dunaharaszti ingatlanok végrehajtás alóli feloldására, és elmulasztotta a 2005. szeptember 1-jén kelt tartási szerződések alapján az indítványozók tulajdonjogát megalapozó kötelmi igényre, mint olyan jogra történő hivatkozást, amely a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 371. § (1) bekezdése alapján a végrehajtás során történő értékesítésnek akadálya.
- [3] Az alperes arra hivatkozva kérte a kereset elutasítását, hogy az indítványozók igénye a korábban ellene indított perben jogerősen már elbírálást nyert. Az elsőfokú bíróság végzésével a pert megszüntette, a végzés indokolásában rögzítve azt, hogy a Ráckevei Városi Bíróság előtt a 8.P.20.204/2006. számon

folyamatban volt végrehajtási igényperben az indítványozókat az alperes képviselte. Ebben az eljárásban a bíróság ítéletével az indítványozók keresetét elutasította, amelyet a fellebbezés folytán eljáró Pest Megyei Bíróság az 5.Pf.25.762/2006/3. számú ítéletével helybenhagyott. Ezt követően az indítványozók 2008-ban kártérítés megfizetése iránt nyújtottak be keresetlevelet a Ráckevei Városi Bírósághoz – mások mellett – az alperessel szemben, amely perben a keresetlevél áttétele folytán eljáró Monori Városi Bíróság a 4.P.21.067/2008/33. számú ítéletével (továbbiakban: előzményper) a keresetet elutasította, megállapítván azt, hogy az indítványozók jogi képviseletét ellátó alperes tájékoztatta az indítványozókat az eljárásjogi lehetőségekről és azok esetleges sikertelen kimeneteléről. Az ítélet szerint az, hogy az eljárások nem vezettek eredményre, nem az alperes magatartásának, vagy szerződésszegésének volt a következménye. Az elsőfokú ítéletet a fellebbezés folytán eljáró Pest Megyei Bíróság a 2.Pf.24.244/2010/6. számú ítéletével helybenhagyta.

- [4] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság – arra is tekintettel, hogy az igényperben a kereset jogalapja a 2005. szeptember 1-jén létrejött két tartási szerződés volt – megállapította, hogy a kártérítés iránt korábban folyamatban volt perben eljáró bíróság már vizsgálta az alperes igényperben kifogásolt eljárását, ezért a pert a Pp. 157. § a) pontja alapján – figyelemmel a Pp. 130. § (1) bekezdés d) pontjára – megszüntette.
- [5] Az indítványozók fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság végzésével az elsőfokú bíróság végzését a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, a per-költség vonatkozásában megváltoztatta és az indítványozók által az államnak fizetendő illeték összegét mérsékelte, valamint rendelkezett a le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről. A másodfokú bíróság megállapítása szerint az indítványozók az alperes károkozó magatartását illetően kereseti álláspontjukat ugyanazon körülményekre és tényekre alapították mint az előzményperben, azaz nem érvényesítettek új kárigényt az alperessel szemben, ezért a másodfokú bíróság szerint helytállóan szüntette meg a pert végzésével az elsőfokú bíróság.
- [6] Az indítványozók jogszabálysértésre hivatkozással nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet a jogerős végzés ellen, kérve annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per érdemi folytatására történő utasítását. Indítványozói álláspont szerint a két perben az alperes eltérő jogellenes magatartására hivatkoztak, így kártérítési igényük ténybeli alapja eltérő. Az előzményperben az alperes jogellenes magatartását abban jelölték meg, hogy a végrehajtási igényperben az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy az indítványozók tulajdonjoguk alapján tartanak igényt az érintett ingatlanok végrehajtás alóli

feloldására, azaz tévesen alapította az alperes a tulajdonjogra a kereseti igényt. Indítványozói álláspont szerint ezzel szemben az alkotmányjogi panasszal támadott felülvizsgálati végzéssel kapcsolatos eljárásban a kártérítési igényt, a 2005. szeptember 1-jén kelt két tartási szerződés szerinti kötelmi igény érvényesítésének alperesi elmulasztása alapozta meg.

- [7] A Kúria végzésével a jogerős végzést hatályában fenntartotta, megállapítva, hogy a felülvizsgálati kérelem alaptalan. A Kúria szerint helytállóan állapították meg ugyanis az ügyben eljáró bíróságok, hogy az indítványozók alperessel szemben érvényesített keresete tárgyában korábban már jogerős ítéletet hoztak. A Pp. 229. § (1) bekezdése értelmében a keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapról származó ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek – ideértve azok jogutódait is – egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehesék (anyagi jogerő). Ezért a Pp. 130. § (1) bekezdés *d*) pontja értelmében, ha a felek között ugyanabból a ténybeli alapról származó ugyanazon jog tárgyában már jogerős ítéletet hoztak, a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja, vagy ha a per már folyamatban van, azt a Pp. 157. § *a*) pontja alapján megszünteti. A Kúria álláspontja szerint nem vitatható, hogy az alperessel szemben korábban indult előzményperben a jogerős ítélet az alperes kártérítési felelősségét a végrehajtási igényperben történt jogi képviselési tevékenységre is kiterjedően vizsgálta és a kereset jogellenes és felróható magatartás hiányában elutasította. Ehhez képest nem tekinthető új ténybeli alapnak az, ha az indítványozók az alperes képviselési tevékenységének ellátásával kapcsolatosan a vétkes felróható magatartás megállapíthatóságát a korábbi perben nem nevesített, utóbb felmerült jogi érvelés hiányára alapozzák. Mindezekre tekintettel a Kúria felülvizsgálati álláspontja szerint jogszabálysértés nélkül alapította meg a jogerős végzés, hogy a keresettel érvényesített jog ítélt dolog, így helytállóan szüntette meg a pert.

- [8] 2. Az alkotmányjogi panasz szerint a felülvizsgálati ítélet alaptörvény-ellenes, mivel sérti az indítványozóknak az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásban („Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése.”), a B cikk (1) bekezdésében, az R cikk (1), (2) és (3) bekezdésében és a XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jogait.
- [9] Az indítványozók álláspontja szerint az igazságszolgáltatás nem biztosított jogvédelmet számukra, továbbá a rendeltetésszerű joggyakorlással és a jogbiztonsággal nem egyeztethető össze a sérelmezett bírósági határozat, „[...] amely tényekkel ellentétes, valótlansággal indokolt döntésén alapszik”.

- [10] Az pedig a B) cikk (1) bekezdését, a jogállamiságot sérti, hogy a Pp. 371. § (1) bekezdésében megkülönböztetett tulajdonjog, vagy más jog szerint érvényesíthető indítványozói igénykeresetet téves jogi alapon érvényesítő alperesi ügyvédnek a magatartását az előzményperben és az alkotmányjogi panasszal érintett perben nem eltérő, hanem azonos „tényalapúnak” minősítették.
- [11] Az Alaptörvény R) cikkének sérelmét eredményezte az indítványozók szerint, hogy a Pp. 371. § (1) bekezdésének „félre tételével” hoztak határozatot ügyükben az alperesi ügyvéd jogellenes magatartásáról, és nem vették figyelembe az előzményperhez képest eltérő kereseti kérelmüket, melynek okán ítélt dollogra nem lehetett volna hivatkozni, kereseti kérelmüket érdemben kellett volna elbírálni.
- [12] Végül állításuk szerint tulajdonjuk sérelmével járt, hogy a támadott bírói döntés nem biztosította tulajdonjuk, valamint azzal összefüggő tulajdonjogi kötelmi igényük érvényre jutását, holott „a tulajdonjog védelme nemcsak a tulajdonjog, hanem azzal összefüggő minden jog biztosítására is vonatkozik”.
- [13] 3. Az Alkotmánybíróság főtitkára 2014. október hó 16-án kelt levelében tájékoztatta az indítványozókat arról, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai alapján csak az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze, márpedig az indítvány által hivatkozott, a Nemzeti Hitvallás deklarációja és az R) cikk nem Alaptörvényben biztosított jogokat tartalmaznak, míg a B) cikk (1) bekezdése csak kivételes esetben lehet alkotmányjogi panasz alapja. Felhívta a főtitkár levele az indítványozók figyelmét arra is, hogy az Alaptörvény XIII. cikkének (1) bekezdésével kapcsolatban nem terjesztettek elő alkotmányjogi érvekkel alátámasztott kellő indokolást, továbbá tájékoztatást adott arról, hogy bár az alkotmányjogi panasz eljárás során a jogi képviselő nem kötelező, de a hiánypótlás megfelelő teljesítése érdekében javasolható az ügyvédi, vagy jogvédő társadalmi szervezet általi szakmai segítség igénybevétele.
- [14] Az indítványozók a 2014. november 4-én kelt beadványukkal a panaszt kiegészítették. A panasz-kiegészítés tartalmazza a „séreلمezett bírói döntéshez vezető rövid kronológiát”, az Alaptörvény B) cikk 1) bekezdésének sérelmére vonatkozó – az alapbeadványban is szerepeltetett – indokolást, továbbá az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésére vonatkozó – ugyancsak részben a panasz által is ismertetett – érvelést. A panasz-kiegészítés az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével kapcsolatosan tartalmazza azt is, hogy azon tényre, miszerint a végrehajtási igényperben nem az indítványozók kötelmi igényére hivatkozó keresetlevél került előterjesztésre, az indítványozók az előzményperben nem hivatkoztak, ezért a Kúria a Pp. alapján erre vonatkozó

kártérítési igényüket ítélt dolognak nem minősíthette volna. A panasz-kiegészítés ezen kívül a 64/1993. (XII. 22.) AB határozat a 17/1992. (III. 30.) AB határozat, valamint a 40/1997. (VII. 1.) AB határozat néhány megállapítását idézi az alkotmányos tulajdonvédelemről.

- [15] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Ezért az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek.
- [16] 5. Az indítványozók perbeli jogi képviselője a Kúria támadott ítéletét 2014. július 31-én vette kézhez, az indítványozók az indítványt 2014. szeptember 22-én, az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül adták postára, így a panasz határidőben benyújtottnak tekintendő. Az indítványozók megjelölték az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezéseket, a sérelmezett bírói döntést, az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit, továbbá az indítvány tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényegét és tartalmaz az alaptörvény-ellenességre vonatkozó indokolást, valamint kifejezett kérelmet a sérelmezett felülvizsgálati végzés megsemmisítésére.
- [17] Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.20.502/2014/7. számú végzése elleni alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során megállapította, hogy az indítvány az Abtv. 51–52. §-aiban foglalt formai feltételeknek megfelel.
- [18] 6. Ezt követően az Alkotmánybíróság tanácsa az Abtv. 56. § (2) bekezdése szerint mérlegelési jogkörében vizsgálta, az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának tartalmi feltételeit, így különösen az Abtv. 26–27. §-ai szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. §-ban foglalt feltételeket.
- [19] Az indítványozók az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés alapján szolgáló eljárásban felperesek voltak, így érintettségük megállapítható, úgyszintén az is, hogy az indítványozók a rendelkezésükre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítették.
- [20] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy az ügyben felmerült alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

- [21] Az indítvány hivatkozása szerint a Kúria felülvizsgálati végzése az indítványozóknak az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásban („Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése”), B) cikkének (1) bekezdésében, és az R) cikkének (1)–(3) bekezdésében biztosított jogait sérti.
- [22] Az Alkotmánybíróság – azonosan az indítványozóknak egy korábbi alkotmányjogi panaszra kapcsán folytatott eljárásában [3065/2015. (IV. 10.) AB végzés] kifejtettekkel – ismét rögzíti, hogy a Nemzeti Hitvallás és az R) cikk (1)–(3) bekezdése nem az indítványozók Alaptörvényben biztosított jogait tartalmazza, hanem az Alaptörvény primátusára, értelmezésére és – a jogszabályokkal együtt – mindenkire kötelező voltára vonatkozóan tartalmaz rendelkezéseket.
- [23] Hivatkoztak az indítványozók az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére is, az Alkotmánybíróság azonban a követett gyakorlata alapján fenntartja azt az álláspontját, hogy a jogbiztonság sérelmére alkotmányjogi panasz – a visszaható hatályú jogalkotás és a kellő felkészülési idő hiánya esetét kivéve – nem alapítható.
- [24] Állították az indítványozók a támadott végzés kapcsán az Alaptörvény XIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való joguk sérelmét is.
- [25] Az alkotmányjogi panaszról és annak kiegészítéséről megállapíthatóan az indítványozók szerint a Kúriának az a döntése, amely helybenhagyta a jogerős végzésnek az ítélt dologra történő hivatkozását – más törvényi rendelkezések mellett – sértette a Pp. 371. § (1) bekezdését. Ugyanakkor azonban az alkotmányjogi panasz és annak kiegészítése – az erre való felhívás ellenére – sem tartalmazott értékelhető indokolást az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét illetően.
- [26] Az Alkotmánybíróság megállapítása szerint alkotmányjogilag releváns érvelésnek nem tekinthető az, ha az indítványozó felhívja ugyan az Alaptörvény valamely rendelkezését, illetve idéz az Alkotmánybíróság korábbi határozataiból egyes megállapításokat, azonban a konkrét ügyre nézve ténylegesen csak a vélt, vagy valós törvénysértést indokolja.
- [27] Az indítványozók a fentiekben kifejtettek szerint, a felülvizsgálati eljárás során hozott döntéssel kapcsolatosan nem állítottak olyan alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [28] Az Alkotmánybíróság mindezeket figyelembe véve megállapította, hogy az eljárás tárgyát képező alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában

szabályozott befogadási feltételeknek, ezért az indítványt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint Ügyrendjének 30. § (2) bekezdése a) pontja alapján visszautasította. A visszautasításra tekintettel az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti kérelem tárgyában való döntéshozatal okafogyottá vált.

Budapest, 2015. április 20.

Dr. Kiss László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1714/2014.

